

o. 188. Baluzius. Eror 313

Interim Maximinus exercitum movet e Syria, bellum Licinio
illaturus, provinciasque occupaturus

Occurrit ei Licinius in Thracia.

Pugnatur pridie Kalendas Maias in campo quem vocabant
Serenum (Id est in Sifra), inter Hadrianopolim videlicet et
Heracleam.

Victoria peneo Licinium fuit.

o. 262-266 Lactantius u. 45-47.

Constantinus, rebus in Urbe compositis, hyeme proxima Mediolanum
contendit. Eodem Licinius advenit, ut acciperet uxorem.

Maximinus ubi eos intellexit nuptiarum solenni bus occupator, exer-
citum movit e Syria, hyeme proxima cum maxime saeviente, et man-
sionibus geminatis, in Thracia concurrat, debilitato agmine.

Nec ipse intra fines suos moratus est.

Sed transito protinus per ad Byzantium portas accessit

Erant ibi milites praedicti, ad hyemum causam a Licinio conlocati.

Horum primis numeribus et promissis succerere tentavit: portea vi de oppugna-
tione terrere; nec tamen quidquam via aut promissa valuerunt.

Jam consumpti erant dies undecim, per quos fuit spatium nuntior
litterarumque mittendi ad Imperatorem [scilicet Licinium], cum milites non
fide, sed paucitate diffusi, se ipsos dederunt.

Hinc pronovit Heracleam.

Et illi eadem ratione debentur, aliquot dierum tempus amisit.

Et jam Licinius, festinato itinere, cum paucis Adrianopolim vene-
rat, cum ille, accepta in deditione Perintho, aliquanto moratur,

processit ad maurionem millia decem et octo.

Nec enim poterat ulterius, Licinio jam secundam maurionem tenente di-
stantem millibus totidem.

Qui, collectis ex proximo quantis potuit militibus, pergebat obviam Maxi-
mino, magis ut eum moraretur, quam proposito dimicandi, aut
spe victorialis.

Quippe cum ille septuaginta millium armatorum exercitum duceret, ipse
vix triginta millium numerus collegisset

Lactantii:
De Mortibus
Persecutorum
in Migne:
Patrologia
Latina
T. 7^a

(Annotatio)

Sparsi enim militer per diversas regiones fuerant, et adunari omnes angustiae temporis non sinebant....

Maximino voluit praesire naturius: pridie mane aciem composuit, ut natalen suum postridie victor celebraret.

Nuntiatum in castra movisse Maximinum.

Capiunt militer arma, obviamque procedunt.

Caesur intererat steribis ac undus, quem vocant Serenum (id est in difor)

Erat jam utraque acies in conspectu.

Liciniani scuta deponunt, galeas resolvunt, ad coelum manus tendunt, praecuntibus Praepositis, et post Imperatorem precem dicunt. Auditis acies peritura precantium murmur. Illi, oratione ter dicta, virtute jam pleni reponunt capitibus galeas, scuta tollunt.

Procedunt Imperatores ad colloquium.

Ferri non potuit Maximinus ad pacem.

Contenebat enim Licinium, ac deserere ire a militibus existimabat, quod ille esset intargiendo tenax, ipse tandem profuor, eoque proposito moverat bellum, ut exercitu Licini sine repamine accepto ad Constantinum duplicatis viribus statim pergeret.

Ergo propius acceditur, tubae cadunt, signa procedunt.

Liciniani in impetu facto, adversarios invadunt. Illi vero perterriti, nec gladios expedire, nec tela jacere quiderunt.

Maximino aciem circumire, ac milites Licinianorum nunc precibus sollicitare, nunc donis. Nullo loco auditur. Fili in petuo in eum, et ad suos refugit. Caedebatur acies equo impune, et tanto numero legionum tanta vis militum a paucis movebatur. Nemo nominis, nemo virtutis, nemo veterum praemiorum minor; quati ad devotam moralem non ad praelium venissent, sic eos Deo summo iugulandorum subiecit inimicis.

Tam strata erat ingens multitudo.

Videt Maximinus aliter rem geri quam putabat.

Projecit purpuram, et sumpta verbe simili fugit, ac factum trajecit.

At in exercitu parvo dimidia prostrata est, parvo autem velledita, vel in fugam verba est.

Ademerat enim pudorem deverendi devertor Imperator.

At ille kalendis maiis, id est, una nocte atque una die, Nicomediam alia nocte pervenit, cum locus praelii (1) abesset millia centum sexaginta.

Raptique filius et uxor, et paucis ex palatio comitibus, petivit Orientem

(Quos dicitur)

Propinquantibus ergo exercitibus, jam futurum propediem praelium videbatur. Tum Maximinus ejusmodi votum Jovi vorit, ut si victoriam capisset, Christianorum nomen extingueret, fundique deleteret.

Tunc proxima nocte Licinio quiescenti adstitit Angelus Dei, monens ut ocius surgeret, atque oraret Deum summum cum omni exercitu suo; illud fore victoriam, si fecisset. Post haec vocet, cum surgere sibi visus esset, et cum ipso qui monebat, adoret, tunc decebat cum quomodo et quibus verbis esset orandum. Discussa deinde somno, notarium jussit acciri, et sicut audierat, haec verba dictavit:

"Summe Deus, te rogamus Sancte Deus, te rogamus. Omnem justitiam tibi commendamus salutem nostram tibi commendamus, imperium nostrum tibi commendamus. Per te vivimus, per te victores et felices existimus. Summe sancte Deus, precor nostras exaudi. Brachia nostra ad te tendimus. Exaudi, sancti summe Deus".

Scribuntur haec in libellis pluribus et per praepositos tribunosque mittuntur, ut sciret quisque in castris doceret. Crevit animus universis, victoriam sibi ex caelo de caelo nuntiata.

Statuit Imperator praelium inter Heracleam et Arianum, quas octavarum annorum imperatoris ejus implerebat, ut si possit, in malis vinceretur, sicut ille victor exiit Romae.

(1) "Locus praelii" Forte prope Heracleam ad 14 milia passuum versus Occidentem.

o. 372 Stephani Baluzii Notae.

"Perintho" Ms. Perentho.

Perintho. Id est Heraclea.

Sic enim vocatur Heraclea Thraciae, ad differentiam aliarum ejusdem nominis urbium, ut recte notavit Henricus Valerius ad l. XXXII Ann. Marcellini.

Menologium Graecorum ad diem decimam Maii: "Perinthum urbem Thraciae, quae nunc Heraclea dicitur". Apud Cassium t. XI antiquae lectionis p. 768.

"Milia decem octo". Circa Resistor, qui locus primus occurrit in Itinerario Antonini euntibus ab Heraclea Hadrianopolim, quamquam ibi dicitur abesse M.P. 22 ab Heraclea.

o. 564. Gisberti Cuperi Notae.

"Accepta in deditione Perintho". Procop. lib. I Hist. Vandal., qui huc addat omnino Tristatur t. II p. 80.